

Miasto powstało w 1951 r. z połączenia dwóch miejscowości: Bielska i Białej. Przez całe stulecie dzieliła je granica państwa. Biała przed rozbiorem leżała w Polsce, Bielsko – w Księstwie Cieszyńskim, najpierw w granicach korony czeskiej, później w posiadłościach habsburskich. Gród bielski powstał w XII wieku. W XIV wieku lokowano miasto, korzystnie położone przy „szlaku solnym” z Polski na Morawy. Podczas reformacji Bielsko stało się miastem protestanckim. W XVI wieku Piastowie cieszyńscy sprzedali miasto rodzinie Promnitz. Stało się wówczas posiadłością prywatną,

ośrodkiem „wolnego państwa stanowego”. W 1752 r. przeszło w ręce książąt Sułkowskich i odtąd mówiło się o księstwie bielskim. Od XVI wieku w mieście rozwijało się sukiennictwo. Po drugiej stronie granicy powstała osada sukiennicza Biała, która w 1723 r. uzyskała prawa miejskie. W XIX wieku sukiennictwo przekształciło się w wielki przemysł tekstylny. Po 1951 r. Bielsko-Biała stało się ważnym ośrodkiem przemysłowym. W tutejszej wytwórni filmów animowanych powstał słynny serial *Bolek i Lolek*. W mieście rozwinął się też przemysł szybownicy. W 1972 r. powstała Fabryka Samochodów Małolitrażowych, gdzie produkowano małe Fiaty. W latach 1975–1999 Bielsko-Biała było stolicą województwa. Od 1992 r. jest stolicą diecezji. Swą przyszłość łączy z korzystnym położeniem, które czyni je atrakcyjnym miejscem inwestycji.

Awers: W centralnej części wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Z prawej strony napis: 2 ZŁ. U góry półkolem napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA oraz oznaczenie roku emisji: 2008. Poniżej orła stylizowany fragment muru miejskiego z blankami oraz z bramą o rozwartych wrotach, z uniesioną kratą w prześwicie. Pod lewą łapą orła znak mennicy: $\frac{m}{w}$.

Rwers: Wizerunek Ratusza w Bielsku-Białej. U góry stylizowany wizerunek chmur oraz napis: BIELSKO-BIAŁA.

Na boku: ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Masa: 8,15 g Średnica: 27,00 mm Metal: stop CuAl5Zn5Sn1

Wielkość emisji: 1 100 000 szt.

Projektant awersu: **Ewa Tyc-Karpińska**

Projektant rwersu: **Urszula Walerzak**

Teksty na temat miast: **prof. dr hab. Wojciech Morawski**
i Urzędów Miast: Piotrków Trybunalski, Konin, Łowicz, Bielsko-Biała

Narodowy Bank Polski rozpoczął 2 września 2005 r. emisję serii monet o nominale 2 zł ze stopu Nordic Gold „Historyczne miasta w Polsce”. Monety z tej serii upamiętniają miasta o ponad 500-letniej historii, które wniosły wyjątkowy wkład w rozwój poszczególnych regionów i państwowości Polski. Wyboru miast dokonał powołany przez kierownictwo NBP zespół historyków pod przewodnictwem prof. Henryka Samsonowicza.

W 2008 r. NBP wyemituje ostatnie 4 monety z serii „Historyczne miasta w Polsce” prezentujące następujące miasta: Piotrków Trybunalski, Konin, Łowicz, Bielsko-Biała.

Dystrybucję monet z serii „Historyczne miasta w Polsce” prowadzą:

- oddziały okręgowe Narodowego Banku Polskiego w miastach wojewódzkich;

monety wprowadzane są do obiegu:

23 stycznia 2008 – „Piotrków Trybunalski”

5 lutego 2008 – „Konin”

5 marca 2008 – „Łowicz”

21 kwietnia 2008 – „Bielsko-Biała”

- wybrane urzędy pocztowe, w tym urzędy w 32 miastach upamiętnionych serią monet;

monety dostępne są w terminach od:

25 stycznia 2008 – „Piotrków Trybunalski”

7 lutego 2008 – „Konin”

7 marca 2008 – „Łowicz”

23 kwietnia 2008 – „Bielsko-Biała”

Więcej informacji na temat serii monet,
dat wprowadzenia do obiegu oraz możliwości ich nabycia:

www.nbp.pl
www.monetyNBP.onet.pl

32 HISTORYCZNE MIASTA W POLSCE

**Niepowtarzalna seria 32 monet
o nominale 2 zł upamiętniających miasta
o istotnym znaczeniu w dziejach Polski**

Pierwsza wzmianka o Piotrkowie pochodzi z dokumentu księcia Leszka Białego z 1217 r. Według legendy miasto założył Piotr Włostowic zwany Duninem – palatyn śląski z I poł. XII wieku. Lokację i prawa miejskie Piotrków otrzymał przed 1313 r., a w XIV wieku stał się ważnym miastem w Królestwie Polskim. W 1388 r. Władysław Jagiełło zwołał w Piotrkowie Zjazd Generalny, czyli zjazd możnowładztwa, szlachty i duchowieństwa z terenu całego królestwa. W latach 1406–1567 odbyło się tu 100 takich zjazdów. W Piotrkowie rozpoczęli panowanie wszyscy Jagiellonowie, np.: Władysław III,

Kazimierz Jagiellończyk czy Jan Olbracht. Tutaj na Zjeździe Generalnym w styczniu 1493 r. ukształtował się ostatecznie dwuizbowy parlament polski. Od 1578 r. Piotrków był przez 214 lat jedną z dwu siedzib (oprócz Lublina) Trybunału Koronnego, pierwszej w Europie najwyższej i niezależnej od króla władzy sądowniczej. Po upadku Rzeczypospolitej miasto stało się w 1867 r. stolicą guberni w zaborze rosyjskim. W 1846 r. przeprowadzono tędy linię kolei warszawsko-wiedeńskiej. W czasie I wojny Piotrków był ośrodkiem działalności patriotycznej. Mieściły się w nim: Departament Wojskowy Naczelnego Komitetu Narodowego, Komenda Legionów Polskich; tu powstały dwa pułki Legionów: 4. i 6. W latach II wojny Piotrków był centrum konspiracji ZWZ AK – Związku Walki Zbrojnej, potem Armii Krajowej, siedzibą Komendy Obwodu, Inspektoratu i Podokręgu AK. Dziś miasto wiąże nadzieje na budowę nowych autostrad.

Awers: W centralnej części wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Z prawej strony napis: 2 ZŁ. U góry półkolem napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA oraz oznaczenie roku emisji: 2008. Poniżej orła stylizowany fragment muru miejskiego z blankami oraz z bramą o rozwartych wrotach, z uniesioną kratą w prześwicie. Pod lewą łapą orła znak mennicy: .

Rwers: Wizerunek Zamku Królewskiego w Piotrkowie Trybunalskim. U góry z lewej strony powiększony wizerunek Orła Jagiellonów umieszczonego na ścianie zamku. Z lewej strony półkolem napis: PIOTRKÓW oraz u góry z prawej strony półkolem napis: TRYBUNALSKI.

Na boku: ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Masa: 8,15 g Średnica: 27,00 mm Metal: stop CuAl5Zn5Sn1
Wielkość emisji: 1 100 000 szt.
Projektant awersu: **Ewa Tyc-Karpińska** Projektant rewersu: **Ewa Tyc-Karpińska**

Prastara osada leżąca przy dogodnej przeprawie przez Wartę istniała zapewne już w czasach rzymskich, kiedy przebiegał tędy „szlak bursztynowy”. W mieście znajduje się Słup Milowy z 1151 r., wyznaczający połowę drogi między Kaliszem a Kruszwicą, świadczący o tym, że przez Konin zawsze przebiegały ważne szlaki handlowe. Lokacja Konina na obecnym terenie miała miejsce przed 1293 r. Miasto zostało zniszczone podczas najazdu krzyżackiego w 1331 r., następnie zaś odbudowane przez Kazimierza Wielkiego. Na przełomie XVI i XVII wieku w Koninie rozwijało się

rzemiosło, zwłaszcza sukiennictwo. Upadek zaczął się od trwającej trzy lata epidemii (1628–1630), po której przyszyły zniszczenia podczas potopu szwedzkiego. W 1815 r. miasto znalazło się w Królestwie Polskim.

W okresie II Rzeczypospolitej Konin był siedzibą powiatu. Szybki rozwój miasta zaczął się po II wojnie światowej, kiedy podjęto eksploatację okolicznych złóż węgla brunatnego (od 1949 r.). Powstało wówczas kilka wielkich zakładów przemysłowych (huta aluminium, elektrownie „Konin” i „Pątnów”); miasto stało się centrum nowego okręgu przemysłowego. W latach 1967–1976 znacznie poszerzono granice miasta, włączając do niego okoliczne wsie. W latach 1975–1999 Konin był stolicą województwa. Od 1999 r. jest miastem na prawach powiatu. Dziś Konin nadal jest ważnym ośrodkiem przemysłowym. Turystów i pielgrzymów przyciągają tu okoliczne atrakcje, m.in. klasztor kamedułów w Bieniszewie i nowy ośrodek kultu w Licheniu.

Awers: W centralnej części wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Z prawej strony napis: 2 ZŁ. U góry półkolem napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA oraz oznaczenie roku emisji: 2008. Poniżej orła stylizowany fragment muru miejskiego z blankami oraz z bramą o rozwartych wrotach, z uniesioną kratą w prześwicie. Pod lewą łapą orła znak mennicy: .

Rwers: Wizerunek Słupa Milowego z 1151 r. Z lewej i z prawej strony Słupa stylizowane wizerunki drzew. U góry półkolem napis: KONIN.

Na boku: ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Masa: 8,15 g Średnica: 27,00 mm Metal: stop CuAl5Zn5Sn1
Wielkość emisji: 1 100 000 szt.
Projektant awersu: **Ewa Tyc-Karpińska** Projektant rewersu: **Andrzej Nowakowski**

Miasto znane jest przede wszystkim jako siedziba arcybiskupów gnieźnieńskich, od XV wieku używających tytułu prymasów Polski. Najstarsza wzmianka o Łowiczu pochodzi z 1136 r.; mowa w niej o zatwierdzeniu prawa arcybiskupów gnieźnieńskich do dóbr łowickich. Lokację miasta przeprowadzono prawdopodobnie przed 1298 r. W 1433 r. kościół farny podniesiono do rangi kolegiaty. W następnych stuleciach stała się ona jednym z dwóch miejsc pochówku prymasów, oprócz katedry gnieźnieńskiej. Dzięki obecności prymasów Łowicz wielokrotnie odgrywał istotną

rolę w polityce krajowej. W 1793 r. Łowicz przeszedł pod panowanie pruskie, w 1807 r. wszedł w skład Księstwa Warszawskiego, a w 1815 r. znalazł się w granicach Królestwa Polskiego. Po sekularyzacji dóbr arcybiskupich w 1795 r. powstał potężny zespół dóbr, zwany Księstwem Łowickim. Napoleon ofiarował go marszałkowi Louisowi Davout. Po 1815 r. car Aleksander I przekazał go swemu bratu, wielkiemu księciu Konstantemu, którego małżonka, Joanna Grudzińska używała tytułu księżnej łowickiej. Po powstaniu listopadowym dobra łowickie były własnością kolejnych carów. W 1845 r. Łowicz uzyskał połączenie kolejowe z Warszawą. W 1939 r. w Łowiczu i wokół miasta toczyły się zacięte walki, m.in. Bitwa nad Bzurą. W 1992 r. Łowicz podniesiono do rangi biskupstwa. Obecnie jest ważnym ośrodkiem akademickim i gospodarczym.

Awers: W centralnej części wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Z prawej strony napis: 2 ZŁ. U góry półkolem napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA oraz oznaczenie roku emisji: 2008. Poniżej orła stylizowany fragment muru miejskiego z blankami oraz z bramą o rozwartych wrotach, z uniesioną kratą w prześwicie. Pod lewą łapą orła znak mennicy: .

Rwers: Wizerunek Ratusza w Łowiczu. Z lewej i z prawej strony stylizowane wizerunki drzew. U dołu stylizowany wizerunek fragmentu wycinanki łowickiej. U góry półkolem napis: ŁOWICZ.

Na boku: ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Masa: 8,15 g Średnica: 27,00 mm Metal: stop CuAl5Zn5Sn1
Wielkość emisji: 1 100 000 szt.
Projektant awersu: **Ewa Tyc-Karpińska** Projektant rewersu: **Robert Kotowicz**